

A. Napierkowski, Brama Kraszewskiego, zwana Pośrednią Bramą Kościeliską; Towarzystwo Tatrzańskie umieściło w skale nad potokiem w 1877 roku czarną marmurową tablicę upamiętniającą 50-lecie pracy pisarza; Józef Ignacy Kraszewski zwiędzał Dolinę Kościeliską w 1866 roku, zachwycając się jej pięknem, b.d., Księga pamiątkowa Jubileuszu J.I. Kraszewskiego, Kraków 1881

Ławeczka Józefa Ignacego Kraszewskiego w Krynicy; pisarz odwiedził uzdrowisko podczas deszczowego lata 1866 roku i zamieszkał w nieistniejącym już dziś hotelu „Pod Trzema Różami”; w liście do Tadeusza Langiego skarżył się: Pora okropna doprowadziła nas i najcierpliwszych nawet do rozpacz. [...] Deszcze trwały niekiedy po 10 dni bez przerwy albo powtarzały się w ciągu dnia po kilkanaście razy. Ja i kąpiele przestałem brać dla zimna, i wodę pić; powstała wówczas sztuka Równy wojewodzie i powieść Wielki nieznamy; w 1881 roku na skraju parku zdrojowego w pobliżu odwiertu wody „Zuber” na tzw. Edwardówce ustawiono kamienną półkolistą ławeczkę autorstwa Franciszka Wyspiańskiego; dołączono do niej popiersie pisarza według rysunku Wojciecha Gersona z napisem Zakątek Józefa Ignacego Kraszewskiego i poniżej Pamiątkę jego pobytu w roku 1866 uświetnia Krynica podczas jubileuszu 1879 roku, b.d., Księga pamiątkowa...

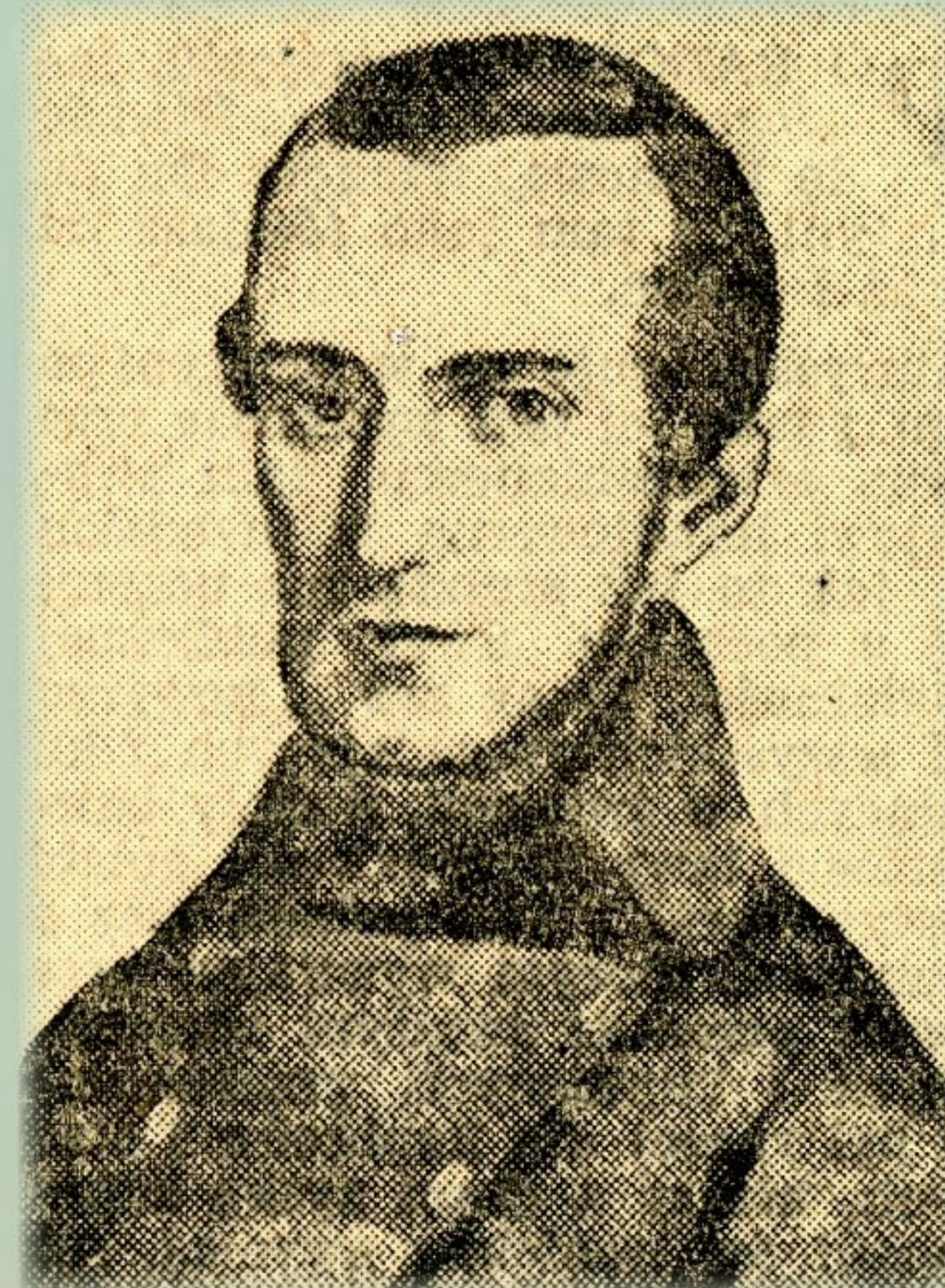
Józef Ignacy Kraszewski, ok. 1851, APAN, ZF, XII-31, k. 1

Józef Ignacy Kraszewski, Widok Tatrów. Dolina Strążyńska, Józef Ignacy Kraszewski, Z wycieczki do Tatrów, „Kłosy”, 29 sierpnia/10 września 1868, nr 167

O godzinie 7 rano dwa moździerze, ustawione około gospody Towarzystwa, dały sygnał, że tegoż dnia uroczystość się odbędzie. Ruch w całym Zakopanem rozpoczął się wielki, wozy zjeżdżają z wszystkich stron, muzyka sprowadzona z Kuźnic zjawia się o godzinie 9, następnie o godzinie 10 wzywają wszystkie dzwony w parafialnym kościele do wzniesienia modłów za czcigodnego Jubilata. [...] Po ukończeniu nabożeństwa wyruszyły o godzinie wpół do 12 liczne wozy przybrane w zieleń do Doliny Kościeliskiej. Tutaj przy udziale licznych gości [...] rozpoczęła się właściwa uroczystość o godzinie 1. Wiceprezes Towarzystwa pan Władysław Ludwik Anczyz zaprosił księdza kanonika Józefa Martusiewicza, profesora teologii w Tarnowie i delegata do Rady Państwa, aby odbył akt uroczysty poświęcenia pomnika. Po dokonaniu tego straż tatrzańska uzbrojona w karabinki dała wystrzałem znak strzelcom ustawionym z moździerzami na jednym skrzydle „Bramy Kraszewskiego”. Moździerze zajęły hukiem rozlegającym się w obszernej dolinie - muzyka zagrała pieśń ludową.

Księga pamiątkowa..., s. 9.

Józef Ignacy Kraszewski w młodym wieku, b.d., Stanisław Brzeziński, Znakomity powieściopisarz Józef Ignacy Kraszewski orędownikiem polskości Warmii i Mazur, „Słowo Powszechne”, 18 marca 1951, r. V, nr 77, s. 4

Wielki pisarz, który tak mądrze i ciekawie mówił w swych licznych książkach do społeczeństwa polskiego o jego przeszłości i wskazywał mu także na jego teraźniejszość i przyszłość, na potrzeby jedności wszystkich ziem polskich, a w szczególności ziem piastowskich dawnej Polski jako ostoi przyszłej państwowej niepodległości, stwierdzał: „Warmia i Mazury są i pozostaną polskie”.

Stanisław Brzeziński, Znakomity powieściopisarz..., s. 4.

